

KARTA PRZEDMIOTU

Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów: Lekarski
Forma studiów: Stacjonarne
Stopień studiów: Magisterskie, jednolite
Specjalności: Bez specjalności
Rok akademicki: 2023/2024

PSYCHOSPOŁECZNE ASPEKTY ZDROWIA I CHOROBY	
NAZWA PRZEDMIOTU	Psychospołeczne aspekty zdrowia i choroby
LICZBA PUNKTÓW ECTS	2
JĘZYK WYKŁADOWY	Polski
PROWADZĄCY	dr Agnieszka Fusińska-Korpik
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	dr Agnieszka Fusińska-Korpik
LICZBA GODZIN	
WYKŁADY	15 godz.
SEMINARIA	15 godz.
CELE PRZEDMIOTU	
CEL 1	Zapoznanie studentów z wiedzą na temat uwarunkowań funkcjonowania człowieka w sytuacji zdrowia i choroby, zwłaszcza w odniesieniu do jego relacji społecznych i środowiskowych oraz motywacji do podejmowania zachowań prozdrowotnych. Omówienie wpływu problemów emocjonalnych na zdrowie somatyczne (ze szczególnym podkreśleniem zaburzeń psychosomatycznych). Zapoznanie studentów ze sposobami i koncepcjami rozumienia i możliwościami postępowania osób reprezentujących zawód medyczny wobec zachowań, emocji i sposobu myślenia człowieka w zależności od jego kondycji psychicznej i zdrowia psychofizycznego. Poruszenie problematyki profilaktyki zdrowia psychicznego. Omówienie psychospołecznych aspektów zachowań zdrowotnych i ich modyfikowania.
CEL 2	Zapoznanie studentów z biopsychospołecznym modelem zdrowia i choroby i wskazanie istotności holistycznego podejścia. Omówienie szczególnie ważnych psychospołecznych zagadnień wpływających na zdrowie i choroby, między innymi: problematyka wpływu zdarzeń traumatycznych na zdrowie, wsparcia społecznego, rola opiekuna, wpływu stylu życia na zdrowie i choroby (w tym: stres, pracoholizm, ubóstwo, alkoholizm), problematyka przemocy, starzenia się i umierania, pomoc społeczna. Omówienie istotności problematyki relacji lekarz-pacjent i komunikacji.

PSYCHOSPOŁECZNE ASPEKTY ZDROWIA I CHOROBY

EFEKTY UCZENIA SIĘ

MW1	Wiedza: Student przedstawia aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.
MW2	Wiedza: Student charakteryzuje formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz role lekarza w jej rozpoznawaniu.
MW3	Wiedza: Student wyjaśnia znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualna koncepcje jakości życia uwarunkowana stanem zdrowia.
MW4	Wiedza: Student wyjaśnia funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza.
MW5	Wiedza: Student opisuje podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie.
MW6	Wiedza: Student wyjaśnia role rodziny w procesie leczenia.
MU1	Umiejętności: Student dostrzega oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje.
MU2	Umiejętności: Student identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje.

WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstaw psychologii ogólnej.

TREŚCI PROGRAMOWE

SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH

WYKŁAD 1	Psychospołeczne uwarunkowania spostrzegania siebie i innych oraz znaczenie relacji społecznych dla utrzymywania zdrowia psychofizycznego. Koncepcje zdrowia w odniesieniu do czynników psychospołecznych. Emocje i konflikty a zdrowie psychiczne.
WYKŁAD 2	Stres i teorie radzenia sobie. Wpływ stresu na funkcjonowanie człowieka. Rodzaje współczesnego stresu oraz związek długotrwałego napięcia ze zdrowiem psychofizycznym. Trauma i reakcja na nią. Mechanizm powstawania zaburzeń psychosomatycznych.

PSYCHOSPOŁECZNE ASPEKTY ZDROWIA I CHOROBY

WYKŁAD 3	<p>Rodzina jako środowisko wspierające lub zaburzające rozwój człowieka.</p> <p>Kluczowe etapy rozwoju psychofizycznego dziecka. Adolescent i młody dorosły potrzeby, motywatory i przeszkody w rozwoju. Używki i uzależnienia. Internet - znaczenie dla rozwoju człowieka i radzenia sobie we współczesnym świecie. Rola wsparcia społecznego w zdrowiu i chorobie.</p>
WYKŁAD 4	<p>Człowiek wobec śmierci, bólu i cierpienia. Proces żałoby. Percepcja i rozumienie bólu przez dzieci. Problematyka starzenia się. Przemoc w rodzinie i instytucjach - modele wyjaśniające, rola wczesnej diagnozy i wsparcia.</p>
WYKŁAD 5	<p>Styl życia, zachowania zdrowotne i ich modyfikowanie. Modele zmiany zachowań zdrowotnych. Profilaktyka zaburzeń zdrowia psychicznego i somatycznego w odniesieniu do poszczególnych grup wiekowych.</p>
SEMINARIUM 1	<p>Holistyczne rozumienie człowieka - podział czynników mających związek z powstawaniem i utrzymywaniem się objawów zaburzeń. Pojęcie odporności psychicznej.</p>
SEMINARIUM 2	<p>Przemoc i trauma a reakcja na nią. Klasyfikacja zdarzeń traumatycznych. Pogłębienie rozumienia mechanizmów powstawania zaburzeń o podłożu emocjonalno-społecznym. Odniesienie do poziomu mikro- i makrospołecznego.</p>
SEMINARIUM 3	<p>Wpływ choroby na otoczenie pacjenta. Społeczna percepcja chorób i niepełnosprawności. Pomoc rodzinie w kryzysie. Psychoterapia i pomoc psychologiczna w zaburzeniach zdrowia somatycznego i psychicznego. Poruszenie problematyki relacji lekarza z pacjentem. Rola pracy zespołowej w opiece nad osobą chorującą (wsparcie farmakologiczne, psychologiczne, duchowe).</p>
SEMINARIUM 4	<p>Wpływ wybranych czynników związanych ze stylem życia na zdrowie i choroby. Modele zachowań zdrowotnych. Praktyczne aspekty modyfikacji zachowań zdrowotnych w odniesieniu do poszczególnych grup wiekowych. Potrzeby i możliwości tworzenia programów profilaktyki zdrowia psychicznego i somatycznego.</p>
SEMINARIUM 5	<p>Biopsychospołeczne aspekty starzenia się i śmierci. Sposoby pomocy osobom cierpiącym na choroby przewlekłe i terminalne (ze szczególnym uwzględnieniem przewlekłych chorób wieku dziecięcego). Etapy żałoby i adaptacji do choroby oraz niepełnosprawności. Reakcja rodziny na niepomyślną diagnozę i rokowania. Psychospołeczne aspekty opieki paliatywnej.</p>

METODY DYDAKTYCZNE

PSYCHOSPOŁECZNE ASPEKTY ZDROWIA I CHOROBY

	<p>Wykłady; Dyskusja; Prezentacje multimedialne; Praca grupowa; Ćwiczenia; Prezentacja przypadków; Film.</p>
NAKŁAD PRACY STUDENTA	
GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM	30 godzin
GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO	Przygotowanie do zajęć: 15 godzin Przygotowanie do egzaminu: 15 godzin
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU	60 godzin
REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA	
	Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa; Przygotowanie prezentacji zgodnie z wytycznymi; Aktywny udział w seminariach; Wymagana frekwencja na wszystkich zajęciach., nieobecność podlega indywidualnemu zaliczeniu); Zaliczenie pisemne wiedzy z przedmiotu w postaci egzaminu (test wielokrotnego wyboru).
METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW	
W ZAKRESIE WIEDZY	Ocena prezentacji przygotowanej zgodnie z wytycznymi, aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne z przedmiotu.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI	Aktywność na zajęciach.
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	Nie dotyczy.
SPRAWDZIANY KSZTAŁTUJĄCE	Nie dotyczy.
SPRAWDZIANY PODSUMOWUJĄCE (I & II termin)	Termin I: np. Test - 50 pytań Termin II: Test – 50 pytań (wersja równoległa)
KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ	
NA OCENĘ 3,0	26-30 p.
NA OCENĘ 3,5	31-35 p.
NA OCENĘ 4,0	36-40 p.
NA OCENĘ 4,5	41-45 p.
NA OCENĘ 5,0	46-50 p.

PSYCHOSPOŁECZNE ASPEKTY ZDROWIA I CHOROBY

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

- [1] Gerrig Richard J., Zimbardo Philip, Psychologia i życie Wyd. 4, 2020 Warszawa, PWN;
- [2] Heszen I, Sęk H., Psychologia zdrowia, 2007, Warszawa: PZWL;
- [3] Łuszczyńska A, Zmiana zachowań zdrowotnych, 2004, Gdańsk: GWP.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] Sęk H., Cieślak R. (red), Psychologia zdrowia w służbie człowieka, 2012, Kraków: Wydawnictwo Naukowe UP;
- [2] Herman J., Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi. 2004, Gdańsk: GWP;
- [3] Obuchowski K, Starość i osobowość, 2002, Bydgoszcz: Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej;
- [4] Milewska E., Szymanowska A., Rodzice i dzieci. Psychologiczny obraz sytuacji problemowych, 2000, Warszawa; CMPP;
- [5] Sęk A., Cieślak R., Wsparcie społeczne, stres i zdrowie, 2004, Warszawa: PWN.